

5 øre.

De faglige kampmidler og organisationsformer

Foredrag av Martin Tranmæl
i Trondhjems Arbeiderforening
--- den 2. desember 1911 ---

Utgitt av

Trondhjems fagforeningers lokale samorganisasjon.

Arbeiderforening
Arkiv
Oslo

sm 331.81 (481)

F15

1.x

Forord.

De faglige spørsmål har i de to sidste aar været viet en indgaaende og fordomsfrei behandling paa en række fagforeningsmøter her i byen. Resultatet av disse overlægninger har faat uttryk i en resolution, hvori der pekes paa de nærmestliggende opgaver paa det faglige omraade.

Denne resolution ønsker man lagt til grund for diskussionen omkring i fagforeningene.

Av den grund har man latt utgi i trykken forslagsstillerens, Martin Tranmæls, foredrag om resolutionen og dens motiver.

Trondhjem den 13. december 1911.

Fagforeningernes lokale samorganisation.

Kammerater!

Den resolution som blev fremsat paa møtet i „Sverre“ den 12. og vedtatt paa det fortsættende møte i Fælleslokalet 19. novbr. gaar ut paa følgende:

Møtet uttaler, at den faglige situation nu kræver, at organisationsarbeidet lægges paa et mere revolutionært grundlag end før. I henhold hertil peker møtet paa som nærliggende program:

A. 1. De skriftlige bindende overenskomster avskaffes. 2. Forsikringsvæsenet stolpes.

B. Som *kampmidler* benyttes i første række: 1. Streik. 2. Sympatiststreik. 3. Boykot. 4. Obstruktion. 5. Sabotage. 6. Kooperation.

C. *Organisationsformen* ændres derhen: 1. At landsorganisationen gjøres til det centrale, — fællesnævneren.

2. Denne inddeltes i departementer svarende til de store industrier, altsaa industriforbund.

3. Der oprettes lokale samorganisationer som bl. a. overtår den lokale agitation og gives indflydelse paa fastsættelse af arbejdsvisikaarene.

Det er denne resolution som nu har foranlediget endel pressediskussion, og som igjen har foranlediget møtet her ikvel. Som Dere vil huske uttaler „Soc.-Dem.“ sin forbauelse over denne resolutions indhold og tendens. Og den gir samtidig et hipp til „Ny Tid“ fordi den ikke har sat tilbørleg avstand fra resolutionen. Dette gjør dog bladet senere, samtidig som det oplyses, at det bare var en mindre kreds som hadde vedtatt denne uttalelse, og det gives utseende av at beslutningen ikke gir uttryk for medlemmenes opfatning. Det samme er „Soc.-Dem.“ inde paa idet den fremhæver at efter et par diskussionsmøter vedtar man en saa vidtrækende uttalelse.

Faktum er imidlertid at det ikke er bare paa et par møter spørsmålet har været diskutert, men paa en

række møter i løpet av de sidste 2 aar. Enkelte fagforeninger og sammenkaldt de fagorganiserte til fællesmøter hvor man har drøftet disse og nærbeslægtede spørsmål, saa det er ikke kommet saa nyt og uforberedt paa dem som har deltatt i arbeidet og har interessert sig for organisationen.

Paa disse møter har der i det hele tat gjort sig den opfatning gjældende, at arbeidet inden fagorganisationen burde lægges paa et mere revolutionært grundlag end før. Det vil si, det skulde gjøres mere *socialistisk*. Vi skulde ikke bare være socialistisk i navn, ikke bare staa som medlemmer av det socialdemokratiske parti, men vi skulde være socialistiske i vort fagforeningsarbeide.

Naar vi var enige om dette, var det ganske naturlig, at vi begyndte at se os om efter *kampmidler* eller ytringsformer for fagorganisationen som kunde virke revolutionerende paa medlemmenes opfatning. Det kan nemlig ikke la sig negte, at vi i vort arbeide hittil ikke har hat det tilstrækkelig for øie. Vi har gaat op i det rent reformistiske arbeide inden fagbevægelsen, saa godt som utelukkende har vor opmerksomhet rettet paa de nærmestliggende opgaver og ikke paa det som er maalet for selve arbeiderbevægelsen: at kunne faa omstakpt samfundsforholdene.

Det spørsmål som her først og fremst reiser sig, er vor stilling til *tariffene* som gir uttryk for organisationens kampstilling.

Tariffenes eller overenskomstenes *tidligere* nytte, skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Det som foreliger for de fagorganiserte arbeidere

idag er: hvordan virker tariffene under de *nuværende* forhold. Det er det som har aktualitetens interesse.

Det maa vel indrømmes, at tariffene hadde sin berettigelse i de dage der stod kamp om selve tarifprincipet. Det er altid saa, at saalænge der føres kamp om en ting, har den sin betydning. Men vi er i dette spørsmaal kommet over det stadium. Der føres ikke længere nogen egentlig kamp om selve det princip at ha tarif. Det er anerkjendt saagodtsom av alle arbeidskjøpere. Det er nogen halsstarrige igjen som Thams; men det er bare undtagelser. Ellers ønsker de fleste arbeidskjøpere tariffer, fordi de betyr for dem den *arbeidsro*, de sukker saa efter.

Vore betænkneligheter økes, naar vi vet hvorledes tariffene i den sidste tid er blit avfattet. Vi vet, at det smaat om senn er blit indført principer i tariffene som arbeiderne i begyndelsen ikke vilde være med paa, principer som trygger om arbeidskjøpernes eksistens eller hans klasse og samtidig vanskeliggjør stillingen for arbeideren, hindrer ham i at utnytte den gunstige anledning og lægger baand paa hans handlefrihet.

Vi kjender bl. a. til de saakaldte „almindelige bestemmelser“ i tariffen hvori det bestemmes, at organiserte arbeidere maa finde sig i at staa sammen med uorganiserte, de som altid er dødvegten og som saadan hindrer vor fremmarsj. Vi maa til og med finde os i at staa sammen med streikebrytere, med forrædere. Vi bindes i 5 lange aar til lønsvilkaar som vi er blit nødt til at akceptere under ugunstige konjunkturer.

Tariffene er saaledes blit mere til beskyttelse for arbeidskjøperen end for arbeideren. Det er da klart, at det her maa en forandring til, saa enten vi kan faa forandret de skriftlige bindende overenskomster slik at de passer efter vore interesser eller saake at faa dem *avskaffet*.

Før sidste landskongres uttalte de fagorganiserte i Trondhjem sig for at overenskomstene skulde være saa enkle og korte som mulig, helst bare paa 1, ikke over 2 aar. Det var det meste man kunde gaa med til som situationen laa an dengang. Det blev allerede da fremholdt, at maalet burde være at komme bort fra de skriftlige bindende overenskomster. Ser vi imidlertid nærmere paa saken er det klart, som det ogsaa er fremholdt fra ledende hold inden organisationen, at det at faa tariffer paa saa kort tid som 1 eller høiest 2 aar og saa enkle som vi ønsker dem, ikke vil naaes uten gjennem langvarige og haarde kampe med arbeidskjøperne. Det er da spørsmål om vi ikke heller med engang bør gaa til det som vi anser som det heldigste: at faa avskaffet alle de skriftlige bindende overenskomster vi har.

Det vil da sandsynligvis indvendes, at dette vil ødelægge de lovordende forhold paa arbeidspladsen, de love som nu er indarbeidet mellem organisationene og arbeidskjøperne.

Det tror jeg ikke! For der hvor man er gaat til at opnæve de bindende skriftlige overenskomster har man istedetfor faat *anerkjendte arbeidsvilkaar*, anerkjendte paa den maate at fagforeningene har gjort kray paa bestemte løns- og arbeidsvilkaar, mindstelon, arbeidstidens længde og væsentlige bestemmelser forøvrig. Og saa har man med eller uten forhandlinger faat dem anerkjendt av arbeidskjøperne og arbeidet efter dem. Arbeiderne har derved opnaadd de ordnede forhold som er av betydning for dem og samtidig bibeholdt sin handlefrihet, og de har til enhver tid hat anledning til at benytte den gunstige leilighet til at slaa til, til at tilkjæmpe sig bedre lønsvilkaar.

Men selv om man ikke skulde opnaa disse anerkjendte arbeidsvilkaar er det bedre at staa *uten* skriftlige

bindende overenskomster end at ha
slike som vi har faat i det sidste.

Vi har saaledes neppe noget at
tape ved at vi gaar glip av tariffene
men meget at vinde ved at komme
utøver dem.

Der er ogsaa et andet moment
som spiller ind her. Det er den sørn-
dyssende virkning de skriftlige bind-
ende overenskomster har paa arbeid-
erklassen.

Naar en overenskomst er opret-
tet sies der: nu skal vi benytte tarif-
perioden til at arbeide og agitere blandt medlemmene. Det gjøres ogsaa,
men det er dog en kjendsgjerning, at det er uhyre vanskelig at faa tak i den store medlemshær under tarifperioden. Her er det samme
forhold tilstede paa det faglige som
paa det politiske omraade, at det er
vansklig at faa tak i medlemmene uten
at der er et konfliktforhold til-
stede mellom arbeidere og kapitalisti-
stene. Hvis organisationen nu istedet
for de skriftlige bindende overenskomster stod i et mere direkte og frit forhold til arbeidskjøperne, vilde medlemmene ha langt større
opfordring til at være med og delta i arbeidet. Dette vilde igjen spores i selve foreningslivet. Fagforeningene
vilde bli kraftigere og mere beredt til
at opta kampen mot arbeidskjøperne
end nu. Vi vilde faa klasse-
kampen ført ind i selve organisati-
onsarbeidet tilsvarende til den vi nu
har paa arbeidsplassen. Der staar
vi nu i stadig konfliktforhold til ut-
bytterne, men naar vi kommer til
vore organisationer er vi med paa
at binde os. Vi fraskriver os i flere
aar fremover retten til at kjæmpe
mot vore undertrykkere.

Det er et usundt og uværdig for-
hold som vi maa bort fra. Det er
derfor nødvendig at sætte noget ind
paa at faa de bindende skriftlige
overenskomster avskaffet, saa den
klassekamp som føres mellem arbei-
dere og arbeidskjøpere i det prakti-

ske liv ogsaa kan føres ind i vor
kamporganisation.

Men for at fagbevægelsen kan bli
kamporganisation i moderne forstand
maa alt det som er fremmed for den
fjernes, skjæres bort.

Jeg sigter her til

forsikringsvæsenet.

Det kan være at forsikringsvæse-
net har gjort sin nytte. Men det
er ikke det som foreligger nu her,
likesaa litt som forholdet var med
hensyn til tariffene. Det vi skal diskutere
er spørsmålet om forsikrings-
væsenet længere har sin nytte, om
det er av den art at det styrker vor
organisation og fremmer vo're inter-
esser.

Om selve forsikringsvæsenet vet
vi, at rent socialistisk set hævder vi,
at det ligger utenfor vor organisation.
Det er ikke forenlig med arbeiderens
syn paa samfundslivet det at gjen-
nemdrive tvangsforsikring, og vi er
derfor ogsaa saa konsekvente i vor
politiske bevægelse at bekjempe stats-
magtene, naar de byr os tvangsforsikring,
enten det saa er syke-, invalide- eller andre forsikringer. Dette
tiltrods for, at der ydes tilskud.

Men allikevel er vi med i tilknyt-
ning til vor kamporganisation at
bygge op forsikringsinstitutioner som
svkekasser, arbeidsledighetskasser osv.
Vi er med paa den maate at frita
samfundet, stat og kommune, for byr-
der som dette i virkeligheten er for-
pligtet til at bære.

Vi tilkjemper os smaa fordele fra
arbeidskjøperne, søker at gjenerobre
litt av den mereværdi som er tat fra
os, men saa ligner vi os ekstraskatter
til lettelse for den besittende
klasse som ellers maatte bære en væ-
sentlig del av disse utgifter. Dette
er fra socialistisk standpunkt et urig-
tig princip, selv om det er assurance.

Vi maa derfor kræve, at forsik-
ringsvæsenet fjernes fra fagorgani-
sationen som saadan.

Vil arbeiderne være med og forsikre sig, assurere sig, faar det bli enhver enkelts sak, men det bør ikke knyttes til den kamporganisation vi har, og som vi vil tvinge alle kammerater ind i, og som de maa ind i, for at den helt kan svare til sin hensigt. Vi bør ogsaa her huske, at det forsikringsvæsen vi har indført staar hindrende i veien for en virkelig samvirken mellem de forskjellige forbund.

Under spørsmålet om forandring av organisationsformene, har det nemlig været hævdet med en viss ret, at de forskjelligartede forsikringer vanskeliggjør den naturlige og fri overgang der burde være fra det ene forbund til det andet. Det lægger hindringer i veien for sammenslutning av de forskjellige forbund som naturlig hører sammen i et forbund. Forsikringsvæsenet danner saaledes skranker mellem arbeiderne istedet for at opelske og fremme solidariteten og samholdet. Av den grund er det naturlig, at de som vil bygge fagforeningene paa et mere revolutionært grundlag maa kræve, at der optages arbeide for at komme væk fra dette "væsen".

Er vi saa enige om disse to spørsmål, om at faa de skriftlige bindende tariffer avskaffet, og at faa forsikringsvæsenet sløfet, vil det næste vigtige spørsmål bli: hvordan skal man anlægge

kampmidlerne

for at de bedst kan svare til sin hensigt? Her staar vi overfor det positive i selve fagforeningsbevægelsen.

Jeg vil i al kothet faa lov til at peke paa og motivere de kampmidler som er anvist i den resolution som tidligere er vedtatt.

Det første som nævnes er det gamle og prøvede kampmiddel *streik*. Der findes mange inden organisationen baade paa den ene og den anden fløj, som mener, at streik er et altfor gammelt kampmiddel. Det

har tapt sin effektivitet og vi bør derfor mindst mulig stole paa det. Jeg kan ikke helt dele den opfatning. Jeg mener, at streik fremdeles er et meget virksomt middel som vil og maa bli brukt, skjønt det kan ikke nægtes, at ogsaa det er avslippet endel paa grund av arbeidskjøpernes organisation, kommunikationenes utvikling og arbeidskjøpernes spekulation i arbeidernes mangel paa solidaritet.

Men hvis streiken paa enkelte områder ikke er saa effektiv som før, maa det undersøkes om ikke de mangler den lidet under, kan uthedes ved arbeidernes egen organisation.

Det der da i første række blir tale om er ikke at indsnævre men at utvide streiken, ved at dra andre virksomheter ind under den. Altsaa at gjøre *sympatistreik*.

Vi vet, at arbeidskjøperne altid vil føre kampen ind paa de punkter hvor vi staar svakest, hvor de lettest kan diktore os fredsvilkårene.

Mot denne taktik har arbeiderne paa mange steder erklært sympatistreik; det vil si, de har tat andre grupper som har været meget nødvendige i produktionslivet og kastet dem ind i streiken. Kampen er paa denne maate ført over paa nye felter hvor arbeiderne staar sterkere og arbeidskjøperne svakere.

Selvfølgelig er heller ikke sympatistreiken ment som noget universalmiddel, men den er i mange tilfælder meget virksom, naar den bare blir brukt i rette tid. Der maa imidlertid i alle tilfælder handles resolut hvis den skal ha betydning.

Men her i landet har man slaat saagodtsom vrak paa sympatistreikken. Man har ikke anvendt den, hvor den kunde brukes med held. Derfor er det paa tide, at der nu kræves, at den kommer i forgrunden som et af vores vigtigste kampmidler.

Foruten streik har vi her i landet gjort nogen mindre forsøk med

et andet kampmiddel, nemlig *boykot*. Saaledes boykottet vi engang her i Trondhjem en smørfabrik med meget held. Den blev tilslut nødt til at gaa med paa arbeidernes krav, og det netop paa grund av anvendelsen av dette kampmiddel. Andre forsøk paa boykot har hat mere eller mindre held med sig. Men det er indlysende, at man specielt i levnetsmiddelbranchen kan gjennemføre meget effektiv boykot. Arbeiderne er de største forbrukere, og hvis de bare holdt sammen, saa kunde de sulte ut de brancher eller de fabrikker som stiller sig vrangvillige overfor organisationen.

Det som er betingelsen for, at en boykot skal lykkes, er solidaritet mellem arbeiderne. Men denne maa skapes, og da maa organisationsarbeidet legges slik an, at netop disse egenskaper hos arbeiderne fremelskes. Men det gjøres ikke ved kinesiske mure, ved opstyking; men ved at arbeiderne smeltes mere sammen og lærer at føle ens.

Skulde ikke nogen av disse midler føre frem, behøver man allikevel ikke at staa hjælpeløse. Der er endnu andre midler at ty til. Et av disse midler er *obstruktion*. Denne er litet kjendt i vort land. Der er saavidt bekjendt bare gjort et mindre tilløp til obstruktion. Det var ved streiken paa Østbanestationen forleden aar i Kristiania. Den var dengang meget virksom. Men obstruktionen er kjendt fra mange steder i utlandet. Den kan iverksettes med størst fordel ved kommunikationsvesenet, postvæsenet etc. Men for at den ogsaa kan brukes hos os, maa det pekes paa den paa forhaand. Arbeiderne maa indførives med, at det er et kampmiddel som er brukbart, og de bør ha det for øje.

Men det er mange industrier, hvor obstruktion ikke kan anvendes. Her har man imidlertid et nærbeslægtet kampmiddel som kan brukes, nemlig *sabotage*, som egentlig betyr daarlig arbeide for daarlig betaling.

Det hænder ofte, at arbeiderne taper streiker. De gjør det nu, og de vil komme til at gjøre det under en anden organisationsform og under benyttelse av andre kampmidler. Men om arbeiderne er nødt til at gaa tilbake til fabrikken, verkstedene o gruberne, behøver de ikke at opgi kampen, de kan føre den paa selve arbeidsområdet saa arbeidskjøperne merker det i fremstillingen av varerne, merker en tydelig demonstrativ avtagen. Det vilde ramme dem paa deres ømmeste punkt: pengepungen, gjøre dem fnysende. De vil kanske avskedige sine arbeidere, men næste kuld vilde følge solidaritetens bud og benytte paa likesaa demonstrativ maate samme kampmiddel og tilslut vilde arbeidskjøperen ikke ha anden utvei end at indrømme arbeiderne de krav de har stillet. Og produktionen vilde igjen bli normal.

Det er dette kampmiddel som borgerne er saa frygtelig opbragt over og som de betegner som *umoralisk*. Det er naturlig. De har en levende følelse av, at hvis arbeiderne benytter sig av dette middel, vil arbeidskjøperne i mange tilfælder staa hjælpeløse og være i arbeidernes vold og bli nødt til at gjøre indrømmelser.

Det er forresten ikke bare under eller efter konflikter vi kan gjøre bruk av sabotagen. Vi kan ogsaa utnytte den før en konflikt ved at forlate maskinerne slik som de er saa ikke den første og bedste skruebrækker kan sætte dem igang igjen og fortsætte arbeidet.

Likesaa i gruberne, om arbeiderne der undlot at stelle alt i orden før de gik. Forrædere vilde betænke sig to ganger før de tok en streikers plads, selv om de blev budt ganske bra løn. Og hvis de allikevel gik, blev de kanske brændt paa fingrene saa de husket det, og saa det tjente som avskräkkende eksempel for andre.

Arbeidskjøperne er „moralsk“ indignert over dette kampmiddel, de,

som ikke tar i betenkning at sulte ut sine arbeidere hvis de bare kan fremme sit profitbegjær, ikke tar i betenkning at kaste arbeiderne ut av barakker og rønner, selv om det er midt paa svarte vinteren, ikke tar i betenkning at forfølge de mest aktive organisationsmænd med svarte lister baade i ind- og utland. Det er overfor den slags folk vi skal være rædde for at gripe til de midler vi har. Dette er stakkarslig og feig tale!

Av de grunde som er anført vil De finde det naturlig at man i resolutionen har pekt paa sabotage som et kampmiddel som man bør være opmerksom paa og benytte hvor man tror det kan brukes med held.

Endelig har man *kooperation* blandt de faglige kampmidler. Her tænker man specielt paa kooperationen med sigte paa konflikter. Kooperation som ledes av arbeidere og er under deres fulde kontrol og lagt slik at den under konflikter kan distribuere varer blandt de streikende, og om det skulde vise sig formaalstjenlig ogsaa overta eller iverksætte produktive foretagender. Skjønt det blir vel en av de ting som senere kommer paa tale.

I første række har man altsaa for øie kooperationen som et kampmiddel under lønskonflikter. Det forudsættes selvfølgelig at arbeiderne stifter sine egne kooperative foreninger eller gaar ind og erobrer de gamle og gjør disse socialistiske i likhet med fagforeningene, saa de virkelig kan bli et ledd i klassekampen.

Der findes selvfølgelig ogsaa andre midler i klassekampen som *politisk aktion* og *ekspropriativ generalstreik*, men de kommer ikke ind under emnet, den foreliggende faglige situation. Jeg skal derfor ikke berøre disse punkter. De er heller ikke berørt i resolutionen.

Denne er forøvrig ikke ment som noget uttømmende som skal gjælde som et program for en længere tid

fremover, men ret og slet ment som en resolution som peker paa de nærliggende spørsmål paa det faglige omraade.

*

Naar vi har drøftet kampmidlerne er det naturlig at vi ogsaa samtidig kommer ind paa

organisationsformene.

Vi maa derfor ogsaa behandle disse samtidig.

En revolutionær kamporganisation maa kræve at der skapes mere samhold indad og at organisationen gjøres mere elastisk utad.

Grundvolden er selvfølgelig de enkelte avdelinger. Det behøver vi ikke engang at diskutere. Disse bør alle staa tilsluttet en fællesorganisation for det hele land, en organisation som gjøres til fællesnævner, til det centrale.

Forbundene bør være av underordnet betydning.

Det vil være praktisk at dele landsorganisationen i endel departementer svarende til de større industrigrene, altsaa i *industriforbund*. Det vil lette og forenkle arbeidet. Men ikke industriforbund i den forstand at man bare forandrer navnet.

I Sverige holder man nu paa at forkvalke *industriforbundsbegrebet*. Det er ogsaa al opfordring til at være paa vakt overfor de forslag som vil bli fremlagt hertillands fra ledende fagforeningshold.

Med hensyn til *centralissations-spørsmålet* er som bekjendt meningenene meget delte. Jeg er av den opfatning at det ikke er formaalstjenlig at lægge magttyngden helt om fra landsorganisationen, centralorganisationen, til lokale samorganisationer. Man maa her regne med den motstander man staar overfor, den sterke centraliserte magt arbeidskjøperne har i sin organisation, like som vi maa regne med det kampmiddel vi har i sympatistreiken og som

lettest lar sig iverksætte hvor magt-tygden til en viss grad er centralisert.

Men trods dette saa mener mange av os — og den mening faar større og større tilslutning — at man bør ha *lokale faglige sammenslutninger* som organisk led i organisationen, sammenslutninger som bl. a. har at vareta den lokale agitation, faar indflydelse paa fastsættelsen av arbeids-vilkårene og faar anledning til at vælge repræsentanter til de faglige kongresser.

En slik ordning vil vække større ansvarsfølelse hos de enkelte medlemmer. Den vil ogsaa skape mere interesse paa stedet. Dette vil igjen virke tilbake paa selve organisatjonens styrke saaledes at den til enhver tid kan være mere kampfør og samtidig ogsaa være beredt til at møte de krav som melder sig.

Nu er der mange som paa den anden side mener at magttygden bør helst *lægges helt over fra centralorganisationen til lokale samorganisationer*, men disse — i alle fald de fleste — er klare over at en slik hodekuls omlægning vilde gripe forstyrrende ind i selve det organisatoriske arbeide vi har og vanskeliggjøre utnyttelsen av det materiale som er forhaanden. Derfor er de fleste ogsaa enige om at det man med rimelighet kan kræve nu er lokale organisationer i den form som her er antydet. Her kan saaledes begge opfatninger møtes. Det blir da fremtidens sak under hensvntagen til den socialøkonomiske utvikling og til arbeidskjøpernes organisation at faa utformet denne tanke videre. Men det nærliggende spørsmål og det som det ogsaa er opnaadd enighet om blandt flertallet paa de foregaaende møter er, at man kræver som organisk led i organisationen lo-

kale faglige samorganisationer og paa det grundlag er det at man skal diskutere spørsmålet.

*

Det er altsaa dette program som der er blit slik stahei om og som er blit betegnet som umodent og eksperimentalt, ja endog „syndikalistisk.“

Nu vil jeg si, at her er der ikke først og fremst spørsmål om dette er syndikalistisk eller ikke. Men spørsmålet er om dette program, de punkter det omhandler, er av betydning for arbeiderne i deres klassekamp. Vil det fremme deres interesser og styrke deres organisation? Det er hovedsaken. Siden kan man sætte hvilket bumerke man vil paa det. Det er reaktionens gamle vaaben dette først at faa sat et „farlig“ stempel paa en ting for paa den maate at skade den. Det er en appell til fordommen og dumheten hos menneskene, som socialister iafald burde holde sig for god til.

Jeg haaber at dette mote ikke lar sig forvirre av noget slikt. Det vilde ikke somme sig for organiserte, interesserte arbeidere. Enten det kaldes syndikalisme, trade unionisme eller fagbevægelse, saa er det ikke det det kommer an paa, men selve indholdet. Hver enkelt sak og alle saker set i sammenhæng er det som her skal bedømmes og tages standpunkt til.

Vi maa huske at der ogsaa er utvikling indenfor vor egen leir, inden vor egen bevægelse, ikke bare utad. Utviklingen skaper stadig nye krav efterhvert som de gamle er løst. Og vi maa se til at holde skridt med utviklingen. For av det avhanger vort motstandskraft og styrke utadtil og sidst men ikke mindst vor bevægelses enighet indadtil.